

بررسی توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثر بخشی کمیته حسابرسی

نگار خسروی پور^۱، محمدعلی بیداری^۲، توفیق جمال پور ثمرین^۳

۱- هیأت علمی گروه حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی (مسئول مکاتبات)

۲- هیأت علمی گروه حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

۳- کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

چکیده

این تحقیق با هدف بررسی و تعیین رابطه توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی صورت گرفت. این تحقیق از لحاظ هدف اجرا از نوع تحقیقات کاربردی و از لحاظ شیوه اجراء توصیفی - علی، پس رویدادی می باشد. از لحاظ شیوه گردآوری اطلاعات کتابخانه ای است. مدل مورد استفاده در این مدل رگرسیونی می باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. با در نظر گرفتن محدودیت های سیستماتیک، نمونه آماری به اندازه ۴۳ شرکت طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ از بین شرکت های دارای محدودیت بر اساس شاخص KZ (کاکس (۲۰۱۶)، انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج تحقیق نشان داد بین توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه مثبت و مستقیم و معناداری وجود دارد.

کلمات کلیدی، توانایی مدیران، کیفیت اقلام تعهدی اختیاری، شرکت های دارای محدودیت مالی، اثر بخشی کمیته

حسابرسی

۱. بیان مسأله

گزارش های مالی از مهم ترین محصولات فرآیند حسابداری هستند که اهداف عمده آن ها فراهم آوردن اطلاعات لازم برای ارزیابی عملکرد، توانایی سودآوری شرکت ها و پیش بینی جریان های نقدی آینده است. یکی از اقلام حسابداری، که در صورت سود و زیان ارائه می شود، سود خالص است (سی تین و اتی^۱، ۲۰۱۸). سود خالص از مهم ترین اطلاعات گزارش های مالی است که در تصمیمات اقتصادی ذی نفعان کاربرد گسترده ای دارد. با توجه به حساسیت و ابعاد گسترده کاربرد سود، دقت در ابعاد مختلف و بررسی دیدگاه های گوناگونی که در محاسبه و ارائه سود وجود دارد، ضروری به نظر می رسد. محاسبه سود خالص یک بنگاه اقتصادی که متأثر از روش های گوناگون حسابداری و آزادی عمل مدیران در انتخاب روش ها و انجام قضاوت ها و تخمین هاست، موجب می شود که سود واقعی شرکت ها با سود گزارش شده در صورت های مالی تفاوت داشته باشد. به بیان دیگر، مدیریت به دلیل اختیار زمانبندی شناسایی درآمدها و هزینه ها و هم چنین، تعیین مبلغ آن ها ممکن است به دلایلی مانند امنیت شغلی، دریافت پاداش، افزایش ارزش شرکت و سایر عوامل، سود شرکت را بیشتر از واقع نشان دهد تا تصویر مطلوبی از عملکرد شرکت ارائه کند (دمیرجان^۲ و همکاران، ۲۰۱۳). در این صورت، کیفیت اقلام تعهدی اختیاری از اهمیت زیادی برخوردار خواهد شد. کیفیت اقلام تعهدی اختیاری، جنبه بسیار مهمی از سود حسابداری را نشان می دهد، زیرا سودهای با کیفیت کم می توانند باعث اعطای نادرست اعتبار از سوی اعتباردهندگان و نیز تخصیص غیر بهینه منابع به طرح هایی با بازدهی غیرواقعی و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی شوند (لافوند^۳، ۲۰۱۸). سود حسابداری از دو قسمت تعهدی و نقدی تشکیل می شود. مدیریت در ارتباط با قسمت تعهدی سود به منظور رعایت استانداردهای حسابداری، با استفاده از دانش و آگاهی خود در مورد صنعت مورد فعالیت شرکت، از تخمین و قضاوت استفاده می کند، مثلاً مدیر هنگام تعیین میزان هزینه مطالبات مشکوک الوصول، تعیین عمر مفید و ارزش اسقاط دارایی های استهلاک پذیر برای محاسبه هزینه استهلاک و تعیین میزان خسارت احتمالی در مورد دعاوی حقوقی مطرح شده علیه شرکت و ... از قضاوت و تخمین استفاده می کند. اگر مدیری دانش بیشتری در مورد صنعت مورد فعالیت خود داشته باشد، توانایی بیشتری نیز جهت انجام قضاوت صحیح تر در مورد اقلام تعهدی خواهد داشت که این امر به ارائه صادقانه سود حسابداری منجر و در نتیجه باعث بهتر شدن کیفیت سود می شود (سی تین و اتی، ۲۰۱۸).

¹ Setin and Etty

² Demerjian

³ LaFond

از دیدگاه پالپو خطای برآورد ارقام تعهدی به عنوان عاملی است که کیفیت سود حسابداری را کاهش می‌دهد. به طور کلی، از مدیران توانا انتظار می‌رود که نسبت به نیاز مشتریان، شرایط کلان اقتصادی و منافع آتی دارایی‌های ثبت شده آگاهی داشته، هم‌چنین، استانداردهای پیچیده را درک و آن‌ها را اجرا کند. مدیران توانا ارقام تعهدی را با دقت بیشتری نسبت به مدیران با توانایی کم تخمین می‌زنند. برای مثال، هنگام تخمین میزان مطالبات مشکوک‌الوصول، یک مدیر با توانایی کم ممکن است از یک نرخ تاریخی (گذشته)، استفاده کند، در حالی که یک مدیر با توانایی بالا ممکن است از یک نرخ تاریخی تعدیل شده براساس شرایط کلان اقتصادی، ملاحظات مربوط به صنعت و تغییراتی که در نوع مشتریان ایجاد می‌شود، استفاده کند. هم‌چنین، از مدیران توانا انتظار است تا نرخ استهلاک و ارزش بازار و سایر تخمین‌های مربوط به ارقام تعهدی را دقیق‌تر و قابل‌توجه‌تر گزارش کنند. به طور کلی، برای حفظ ثبات و استوار نگه داشتن روند رشد شرکت، از یک مدیر توانا انتظار بر این است که سود را با کیفیت بالا گزارش کند (فالا و رحیم، ۲۰۱۹). از طرف دیگر، مدیریت ممکن است به دلایلی مانند امنیت شغلی، دریافت پاداش، افزایش ارزش شرکت و سایر عوامل سود شرکت را بیشتر از واقع نشان دهد تا تصویر مطلوبی از عملکرد شرکت ارائه کند. به بیان دیگر، ممکن است مدیر برای رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده، سود را مدیریت کند. این اقدام مدیر باعث می‌شود که سود گزارش شده متفاوت از سود واقعی شرکت شده و در نتیجه دارای کیفیت پایینی شده و نتواند نقش خود را در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی بخوبی ایفا کند (بیک^۲ و همکاران، ۲۰۱۸).

با توجه به مطالب مطرح شده می‌توان گفت اختیار عمل مدیران و تأثیرپذیری ارقام تعهدی اختیاری از صلاح‌دید مدیران، از جمله عوامل مهم و مؤثر بر عملکرد شرکت‌ها است. به عبارت دیگر، کیفیت سود به‌طور مؤثری از توانایی مدیریت در استفاده از ارقام تعهدی اختیاری متأثر می‌گردد. در نتیجه، سؤال اساسی که مطرح می‌شود، این است که بین توانایی مدیران با کیفیت ارقام تعهدی اختیاری شرکت‌های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل‌کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی چه رابطه‌ای وجود دارد؟

۲. اهمیت و ضرورت تحقیق

به اعتقاد دم‌رجیان^۳ و همکاران (۲۰۱۲)، مدیران دارای توانایی ذاتی بیشتر، قدرت درک و تحلیل بیشتری از شرایط حال و آینده شرکت و صنعت دارند. در نتیجه تخمین‌های آن‌ها در خصوص چهارچوبهای سازمان از کیفیت بالاتری

¹ Falla and Rahim

² Baik

³ Demirjian

7th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

برخوردار خواهد بود (دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۲). بر اساس تحقیقاتی انجام شده در کشورهای مختلف (از قبیل دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۲، فرانسیس^۱ و همکاران، ۲۰۱۴)، توانایی مدیریت می‌تواند بر کیفیت اقلام تعهدی و معیارهای کیفیت سود تأثیرگذار باشد. به اعتقاد فلاح و رحیمی (۲۰۱۵)، رهبری یک سازمان برای انطباق با تغییرات و به منظور بقا و رشد در محیط‌های جدید، ویژگی‌های خاصی را می‌طلبد که عموماً مدیران برای پاسخ به آن‌ها با مشکلات بسیاری مواجه می‌شوند. یکی از مهم‌ترین خصیصه‌ها که می‌تواند به رهبران و مدیران در پاسخ به این تغییرات کمک کند، توانایی‌ها و مهارت‌های مدیران است (فلاح و رحیمی، ۲۰۱۵). مطالعه توانایی‌های مدیران موضوعی است که سعی در تشریح و تفسیر جایگاه مهارت و توانایی مدیران در توانمندسازی سازمانی است. مدیران برخوردار از توانایی‌های بالا و هوشمند، رهبران مؤثری هستند که اهداف را با حداکثر بهره‌وری، رقابت‌پذیری و ریسک قابل قبول محقق می‌سازند (بزرگ‌اصل و صالح‌زاده، ۱۳۹۳). در این بین توانایی‌های مدیر موضوعی است که از دیرباز نظر محققان و عامه مردم را به خود جلب کرده است. اما تحقیقات علمی درباره آن صرفاً از قرن بیستم آغاز گردید و محور اصلی بیشتر تحقیقات، عوامل تعیین‌کننده اثربخشی رهبری بوده است (سالس و همکاران، ۲۰۱۶). از سویی سازمان‌ها از شالوده‌های اصلی اجتماع امروزی هستند و مدیریت و توانایی‌های آن، مهم‌ترین عامل در حیات، رشد و بالندگی یا نابودی سازمان‌هاست. مدیر، روند حرکت از «وضع موجود» به سوی «وضعیت مطلوب» را هدایت می‌کند و در هر لحظه، برای ایجاد آینده‌ای بهتر در تکاپوست. گذشته با تمام اهمیت و آموختنی‌هایش و با تمام تأثیری که می‌تواند بر آینده داشته باشد، اتفاق افتاده است و هیچ نیروی بشری، قادر نیست آن را دگر بار و به گونه‌ای متفاوت بیافریند. ولی آینده در پیش است و قسمت مهمی از آن به آنچه «امروز» می‌گذرد ربط پیدا می‌کند. مدیران با توانایی‌های خود در سازمان‌ها، نقش‌های متفاوتی را ایفا می‌کنند که بر حسب شرایط زمانی، مکانی و نوع کار، این نقش‌ها متفاوت و متغیر است و شناسایی این نقش‌ها در بهبود عملکرد و کاهش ریسکها تأثیر بسزایی دارد (فلاح و رحیمی، ۲۰۱۵). در باب بررسی رابطه توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت‌های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل‌کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی به نظر می‌رسد تحقیقات درخور توجهی در کشور ما انجام نشده است. بر این اساس تحقیق جاری در این حوزه انجام شده و با توجه به اهمیت آن در حوزه ارتقای کارایی بازار هرگونه تحقیقی که در این زمینه صورت گیرد جای حمایت دارد. بر اساس مبانی نظری و تجربی می‌توان گفت که از یک مدیر توانا انتظار می‌رود که هوش، آگاهی و دانش بیشتری داشته باشد تا بتواند استانداردهای حسابداری را درک کرده و با به‌کارگیری آن‌ها در مورد اقلام تعهدی تخمین و قضاوت بهتری را بتواند انجام دهد. به‌طور کلی، مدیران توانا باید در تخمین سودهای رقابتی منتج شده از تصمیمات عملیاتی شرکت‌ها، پیچیدگی‌ها را بهتر بررسی کرده و کیفیت اقلام تعهدی اختیاری را نسبت به شرکت‌های فعال مشابه در محیط‌های یکسان، ارتقاء دهد. لذا این تحقیق برای نخستین بار در شرکت‌های دارای

¹ Francise

محدودیت مالی به بررسی رابطه توانایی مدیران با کیفیت ارقام تعهدی اختیاری می‌پردازد. هم چنین نکته بارز در این تحقیق لحاظ نمودن متغیر اثربخشی کمیته حسابرسی به عنوان متغیر تعدیل‌گر در رابطه بین توانایی مدیران با کیفیت ارقام تعهدی اختیاری می‌باشد.

۳. پیشینه تحقیق

الف) تحقیقات داخلی

بزرگ‌اصل و صالح‌زاده (۱۳۹۸)، در تحقیقی با عنوان «رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود و جریان های نقدی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» به این نتیجه رسیدند که بین توانایی مدیریت و پایداری سود و جریان های نقدی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معناداری وجود دارد.

سپاسی و کاظم‌پور (۱۳۹۷)، در تحقیقی با عنوان «تأثیر وجود کمیته‌های حسابرسی و حسابرسی داخلی بر هموارسازی ارقام تعهدی اختیاری» به این نتیجه رسیدند که وجود کمیته‌های حسابرسی و حسابرسی داخلی بر هموارسازی ارقام تعهدی اختیاری شرکت های پذیرفته شده بورسی تأثیر معنی داری دارد.

بزرگ‌اصل و صالح‌زاده (۱۳۹۷)، در تحقیقی با عنوان «توانایی مدیریت و کیفیت ارقام تعهدی» با استفاده از مدل پانل دیتا و تحلیل رگرسیون ساده و مرکب به این نتیجه رسیدند که بین توانایی مدیریت و کیفیت ارقام تعهدی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

ابراهیمی و زمانی (۱۳۹۶)، در تحقیقی با عنوان «تأثیر کیفیت حسابرسی، ساختار مالکیت و ساختار هیات مدیره بر رابطه بین کیفیت ارقام تعهدی اختیاری و بازده سهام» به این نتیجه رسیدند که بین مالکیت سهامداران نهادی و بازده سهام رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و سهامداران نهادی اثری مثبت بر ارتباط ارزشی ارقام تعهدی اختیاری دارند و تمرکز مالکیت دارای اثری منفی بر ارتباط ارزشی ارقام تعهدی اختیاری حسابداری است. در رابطه با ساختار هیات مدیره تنها استقلال هیات مدیره دارای اثری مثبت بر ارتباط ارزشی ارقام تعهدی اختیاری است. هم چنین در بررسی کیفیت حسابرسی، یافته ها نشان داد که کیفیت حسابرسی دارای اثری مثبت بر رابطه کیفیت ارقام تعهدی اختیاری و بازده سهم است.

ابراهیمی و زمانی (۱۳۹۶)، در تحقیقی با عنوان «تأثیر کیفیت حسابرسی، ساختار مالکیت و ساختار هیات مدیره بر رابطه بین کیفیت ارقام تعهدی اختیاری و بازده سهام» به این نتیجه رسیدند که بین مالکیت سهامداران نهادی و بازده سهام رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و سهامداران نهادی اثری مثبت بر ارتباط ارزشی ارقام تعهدی اختیاری دارند و تمرکز مالکیت دارای اثری منفی بر ارتباط ارزشی ارقام تعهدی اختیاری حسابداری است. در رابطه با ساختار هیات مدیره تنها استقلال هیات مدیره دارای اثری مثبت بر ارتباط ارزشی ارقام تعهدی اختیاری است. هم چنین در بررسی

کیفیت حسابرسی، یافته‌ها نشان داد که کیفیت حسابرسی دارای اثری مثبت بر رابطه کیفیت اقلام تعهدی اختیاری و بازده سهم است.

ب)، تحقیقات انجام یافته خارجی

پان و همکاران (۲۰۱۹)، در تحقیقی با عنوان «توانایی مدیران و افشاء اطلاعات بازار» با استفاده از تحلیل پانل دیتا این نتیجه رسیدند که بین توانایی مدیران و افشای اطلاعات بازار رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و توانایی مدیران بر افشای اطلاعات بازار ۵۱/۴ درصد اثرگذار است.

سی‌تین و اتی (۲۰۱۸)، در تحقیقی با عنوان رابطه توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت‌ها با نقش تعدیل‌کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی به این نتیجه رسیدند که بین توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت‌ها با نقش تعدیل‌کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

هررا و همکاران (۲۰۱۶)، در تحقیقی با عنوان «افشاء اطلاعات و توانایی مدیران» با استفاده از تحلیل پانل دیتا این نتیجه رسیدند که توانایی مدیران بر افشاء اطلاعات از حیث قابلیت اتکاء و به موقع بودن تأثیر معناداری به اندازه ۳۳.۴۸ درصد در جهت مثبت و مستقیم دارد.

سالس و همکاران (۲۰۱۶)، در تحقیقی با عنوان «توانایی مدیران و افشاء اختیاری اطلاعات» با استفاده از مدل پانل دیتا و ضرایب رگرسیون ساده و مرکب به این نتیجه رسیدند که توانایی مدیران بر افشاء اختیاری اطلاعات شرکت‌های بورسی لندن تأثیر مثبت و معناداری به اندازه ۶۲.۳۵ درصد دارد و رسمین.

پیاویون (۲۰۱۵)، در تحقیق خود با عنوان «کیفیت حسابرسی، اثربخشی کمیته حسابرسی و کیفیت اقلام تعهدی اختیاری» به این نتیجه رسید که بین متغیرهای کیفیت حسابرسی، اثربخشی کمیته حسابرسی و کیفیت اقلام تعهدی اختیاری رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۴. فرضیه تحقیق

بین توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت‌های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل‌کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

۵. متغیرها و مدل‌های تحقیق

توانایی مدیران (متغیر مستقل)،

در این تحقیق برای اندازه‌گیری توانایی مدیریت از الگوی ارائه شده توسط دمرجیان و همکاران (۲۰۱۳)، که مبتنی بر متغیرهای حسابداری است، استفاده می‌گردد. در این الگو با استفاده از کارآیی شرکت به عنوان متغیر وابسته و کنترل ویژگی‌های ذاتی شرکت، توانایی مدیریت محاسبه

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

می شود. به منظور اندازه گیری کارآیی شرکت، دمرجیان و همکاران (۲۰۱۳)، از الگوی تحلیل پوششی داده ها (DEA)، استفاده کرده اند. الگوی تحلیل پوششی داده ها، یک نوع الگوی آماری است که برای اندازه گیری عملکرد یک سیستم با استفاده از داده های ورودی و خروجی کاربرد دارد. در الگوی مورد استفاده در این تحقیق نیز دمرجیان و همکاران (۲۰۱۳)، درآمد حاصل از فروش (Sales)، را به عنوان خروجی و ۷ متغیر دیگر، یعنی بهای کالای فروش رفته، هزینه های عمومی، اداری و فروش، خالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات، هزینه اجاره عملیاتی، هزینه های تحقیق و توسعه، سرقتی و دارایی های نامشهود، را به عنوان ورودی در نظر گرفته اند که به مقدار زیادی حق انتخاب مدیریت در دستیابی به درآمد مورد نظر را پوشش می دهند.

$$\max_v \theta = \frac{Sales}{v_1 CoGS + v_2 SG\&A + v_3 PPE + v_4 OpsLease + v_5 R\&D + v_6 Goodwill + v_7 OtherIntan}$$

دمرجیان و همکاران (۲۰۱۳)، به منظور کنترل اثر ویژگی های ذاتی شرکت در الگویی که ارائه داده اند، کارآیی شرکت را به دو بخش جدا، یعنی کارآیی بر اساس ویژگی های ذاتی شرکت و توانایی مدیریت، تقسیم کرده اند. آن ها این کار را با استفاده از کنترل ۵ ویژگی خاص شرکت (اندازه شرکت، سهم بازار شرکت، جریان نقدی شرکت، عمر پذیرش شرکت در بورس و فروش خارجی (صادرات)، انجام داده اند. هر کدام از این ۵ متغیر که ویژگی های ذاتی شرکت هستند، می توانند به مدیریت کمک کنند تا تصمیمات بهتری اتخاذ نماید یا در جهت عکس عمل کرده و توانایی مدیریت را محدود کنند. این ۵ ویژگی در الگوی زیر که توسط دمرجیان و همکاران (۲۰۱۳)، ارائه شده، کنترل شده اند:

$$\begin{aligned} Firm\ Efficiency = & \alpha_0 + \alpha_1 Ln(Total\ Assets) + \alpha_2 Market\ Share + \alpha_3 Positive\ Free\ Cash\ Flow \\ & + \alpha_4 Ln(Age) + \alpha_5 Business\ Segment\ Concentration \\ & + \alpha_6 Foreign\ Currency\ Indicator + Year\ Indicators + \varepsilon. \end{aligned} \quad (1)$$

و باقیمانده مدل نشان دهنده میزان توانایی مدیریت (MA)، است.

کیفیت ارقام تعهدی (متغیر وابسته)،

کیفیت ارقام تعهدی، به میزان تبدیل (تحقق)، ارقام تعهدی به جریان های نقدی آتی اطلاق می گردد. خطای اندازه گیری در تعیین ارقام تعهدی می تواند به طور بالقوه توانایی ارقام تعهدی را برای پیش بینی جریان های نقدی آینده یا انعکاس جریان های نقدی گذشته و جاری را کژنمایی کند. به عبارت

دیگر، خطای اندازه گیری در تعیین اقلام تعهدی باعث کاهش کیفیت اقلام تعهدی و در نتیجه کیفیت سود نیز پایین خواهد بود. برای اندازه گیری کیفیت اقلام تعهدی (EQ)، از مدل مک نیکولز (۲۰۰۲)، استفاده می شود:

$$\Delta WC_{it} = \alpha + \beta_1 CFO_{it} + \beta_2 CFO_{it-1} + \beta_3 CFO_{it+1} + \beta_4 REV_{it} + \beta_5 PPE_{it} + \epsilon_{it}$$

اثر بخشی کمیته حسابرسی (متغیر تعدیل کننده)،

بعنوان متغیر تعدیل کننده در تحقیق حاضر می باشد که این متغیر مطابق تحقیق پیابویون (۲۰۱۵)، بر مبنای اثر بخشی کمیته حسابرسی (AC)، در کشف اشتباهات و تحریفهای با اهمیت در صورت های مالی محاسبه می شود. که این متغیر با جستجو کلمه تجدید آرایه یا آرایه مجدد در صورت های مالی شرکت ها بدست می آید. در صورت مشاهده از متغیر مصنوعی یک و در غیر این صورت از عدد صفر استفاده می شود.

متغیرهای کنترل

اندازه شرکت (Size_{it}): لگاریتم طبیعی دارایی های شرکت

Leverage_{it}: مجموع بدهی تقسیم بر دارایی های شرکت t در سال t .

مدل آزمون فرضیه های تحقیق در زیر آورده شده است:

$$EQ_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 MA_{it} + \gamma_2 AC_{it} + \gamma_3 AC_{it} * MA_{it} + \gamma_4 SIZE_{it} + \gamma_5 LEV_{it} + \epsilon$$

که در آن:

MA: توانایی مدیران، EQ: کیفیت اقلام تعهدی، AC: اثر بخشی کمیته حسابرسی، Size: اندازه شرکت، LEV:

نسبت بدهی

۶. جامعه و نمونه آماری تحقیق

جامعه مورد بررسی کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ و برای

تعیین نمونه مورد مطالعه و یکسان سازی انتخابها، شرکت هایی از جامعه آماری انتخاب می شوند که:

۱. پایان سال مالی آن ها ۲۹ اسفندماه باشد،

۲. بین سال های مورد مطالعه تغییر سال مالی نداشته باشد،

۳. اطلاعات مورد نیاز در دسترس باشد،

۴. در طی بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ عضو بورس اوراق بهادار تهران باشد،

۵. بدلیل شفاف نبودن مرز بندی فعالیت های عملیاتی و تأمین مالی، شرکت های مالی چون بانک ها و

سرمایه گذاریها و بیمه و ... غربال می شوند،

۶. شرکت وقفه معاملاتی بیش از ۶ ماه نداشته باشد،

۷. حقوق صاحبان سهام منفی نباشد،

۸. شرکت بیش از ۳ سال زیان‌ده نباشد.

بعد از انجام تعدیلات تعداد ۱۱۶ شرکت که دارای تمام شرایط بالا می‌باشد، به عنوان شرکت های نمونه در نظر گرفته شده است که از بین شرکت های مزبور بر اساس شاخص KZ (کاکس (۲۰۱۶)، شرکت های دارای محدودیت مالی تعیین می‌گردد،

$$KZindex = -\alpha_1 Cash Flow + \alpha_2 Q + \alpha_3 Leverage - \alpha_4 Dividends - \alpha_5 Cashholding$$

که در آن:

KZindex: شاخص محدودیت مالی

Cash Flow: نسبت جریان های نقدی عملیاتی به کل دارایی ها

Q: نسبت مجموع ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و ارزش دفتری بدهیها به ارزش دفتری کل داراییها ابتدای دوره

Leverage: نسبت کل بدهی بر کل دارایی های ابتدای دوره

Dividends: نسبت سود تقسیمی بر کل دارایی های ابتدای دوره

Cashholding: نسبت مانده وجه نقد بر کل دارایی های ابتدای دوره

بر اساس شاخص فوق تعداد ۴۳ شرکت از بین شرکت های بورسی انتخاب و مورد مطالعه قرار می‌گیرند.

۷. تجزیه و تحلیل داده ها

۷-۱- آمار توصیفی

جدول ۱: شاخص های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه

	MA	EQ	AC	LEV	SIZE
میانگین	0.433	0.201	0.511	0.489	11.515
حداکثر	0.529	0.475	1.000	0.600	14.101
حداقل	0.111	0.069	0.000	0.158	10.322
انحراف معیار	0.854	0.202	0.857	0.865	1.410
ضریب چولگی	1.102	-0.333	0.804	-0.101	0.758
ضریب کشیدگی	0.188	0.325	0.665	0.922	-0.112
آماره جاکو برا	48.005	51.010	33.101	15.202	40.520
احتمال	0.158	0.157	0.325	0.321	0.187

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

$$EQ_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 MA_{it} + \gamma_2 AC_{it} + \gamma_3 AC_{it} * MA_{it} + \gamma_4 SIZE_{it} + \gamma_5 LEV_{it} + \varepsilon$$

که در آن:

MA: توانایی مدیران، EQ: کیفیت اقلام تعهدی، AC: اثربخشی کمیته حسابرسی، Size: اندازه شرکت، LEV: نسبت بدهی

منبع: یافته‌های محقق

میانگین، اصلی‌ترین و مهم‌ترین شاخص مرکزی به شمار می‌آید که نشان‌دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است. همان‌طور که در جدول مشاهده می‌شود، مقدار میانگین متغیر کیفیت اقلام تعهدی ۰/۲۰۱ است. عبارتی میانگین کیفیت اقلام تعهدی در ۴۳ شرکت تحت مطالعه در طی ۸ سال مورد مطالعه، ۰/۲۰۱ است. به طور کلی، معیارهای پراکندگی، معیارهایی هستند که پراکندگی مشاهدات را حول میانگین بررسی و مقایسه می‌نمایند. یکی از مهم‌ترین معیارهای پراکندگی، انحراف معیار می‌باشد. با توجه به جدول فوق، این معیار برای متغیر کیفیت اقلام تعهدی، ۰/۲۰۲ است. گفتمنی است بیشترین مقدار متغیر کیفیت اقلام تعهدی با ۰/۴۷۵ و کمترین مقدار آن برابر با ۰/۰۶۹ است. هم‌چنین میانگین متغیر توانایی مدیران در ۴۳ شرکت تحت مطالعه در طی ۸ سال ۰/۴۳۳ و انحراف معیار آن ۰/۸۵۴ می‌باشد. بیشترین مقدار متغیر توانایی مدیران با ۰/۵۲۹ و کمترین مقدار آن برابر با ۰/۱۱۱ است. ویژگی‌های کیفی سایر متغیرها نیز در جدول ۴-۱ مشهود است. از سویی با توجه به سطح معناداری محاسبه شده برای متغیرهای تحقیق با استفاده از آزمون جاکو برا که بیش از ۰.۰۵ بدست آمده، نشان می‌دهد توزیع متغیرهای تحقیق نرمال است.

۷-۲- بررسی ضرایب همبستگی متغیرهای تحقیق

جدول ۲: ضرایب همبستگی متغیرهای تحقیق

Probability	MA	EQ	AC	LEV	SIZE	AC*M A
MA	1.00000 0					

EQ	0.68547 7	1.00000 0				
	0.0000	-----				
AC	0.46587 9	۰.۴۵۸۷۸۵	1.000000			
	0.00000.	-----			
LEV	0.05792 2	- 0.293009	0.144769	1.00000 0		
	0.2607	0.0000	0.0047	-----		
SIZE	- 0.305828	0.18538 7	0.224503	- 0.582777	1.0000 00	

	0.0000	0.0003	0.0000	0.0000	-----	
AC*MA	0.01638	0.83246	0.490996	0.50696	-	1.0000
	9	6		6	0.14441	00
	0.7505	0.00000	0.0008	0.0000	0.0048	-----

$$EQ_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 MA_{it} + \gamma_2 AC_{it} + \gamma_3 AC_{it} * MA_{it} + \gamma_4 SIZE_{it} + \gamma_5 LEV_{it} + \varepsilon$$

که در آن:

MA: توانایی مدیران، EQ: کیفیت اقلام تعهدی، AC: اثربخشی کمیته حسابرسی، Size: اندازه شرکت، LEV: نسبت بدهی

منبع: یافته‌های محقق

۷-۳- بررسی مانایی متغیرهای تحقیق

جدول ۳: نتایج آزمون مانایی متغیرهای تحقیق

نتایج	لوین، لین و چو		متغیرها
	احتمال	آماره	
مانا	۰.۰۰۱	-۱۶.۷۷۴۵	MA
مانا	۰.۰۰۰	-۱۹.۳۳۶۲	EQ
مانا	۰.۰۰۰	-۲۹.۴۶۲۱	AC
مانا	۰.۰۰۱	-۱۶.۶۴۵۲	LEV
مانا	۰.۰۰۰	-۲۶.۹۴۴۰	SIZE
مانا	۰.۰۰۰	-۳۳.۴۲۱۵	AC*MA

منبع: یافته‌های محقق

با توجه به نتایج مندرج در جدول که نتایج آزمون مانایی متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد با توجه به مقدار احتمال بدست آمده که کمتر از ۰.۰۵ می‌باشد نشان از مانایی متغیرهای تحقیق می‌باشد.

۴-۷- آزمون نرمال بودن توزیع متغیرهای تحقیق با استفاده از آزمون هادری
جدول ۴: نتایج آزمون هادری

نتیجه آزمون	سطح احتمال	مقدار آماره	متغیرهای تحقیق
نرمال	0.0000	-۳۵.۵۲۸۸	MA
نرمال	0.0000	۷۶۹۸.۲۳-	EQ
نرمال	0.0001	۰۰۵۲.۲۲-	AC
نرمال	0.0000	۱۰۰۲.۳۳-	LEV
نرمال	0.0000	۲۱۰۱.۳۴-	SIZE
نرمال	0.0000	-۱۹.۴۷۸۸	AC*MA

منبع: یافته‌های محقق

۵-۷- بررسی مستقل بودن یا خودهمبستگی

جدول ۵: نتایج آزمون خودهمبستگی بریوش گادفری

سطح معناداری	نتیجه آزمون
0.6588	$EQ_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 MA_{it} + \gamma_2 AC_{it} + \gamma_3 AC_{it} * MA_{it} + \gamma_4 SIZE_{it} + \gamma_5 LEV_{it} + \varepsilon$

منبع: یافته‌های محقق

با توجه به سطح معنی‌داری بیشتر از ۰/۰۵ آزمون بریوش گادفری می‌توان گفت که مدل تحقیق دارای مشکل ناهمسانی واریانس نیست.

۶-۷- آزمون همخطی

همخطی وضعیتی است که نشان می‌دهد یک متغیر مستقل تابعی خطی از سایر متغیرهای مستقل است. اگر همخطی در یک معادله رگرسیون بالا باشد، به این معناست که بین متغیرهای مستقل همبستگی بالا وجود دارد و ممکن است با وجود بالا بودن ضریب تعیین، مدل دارای استفاده شده است. با توجه به تورم واریانس و تولرانس متغیرهای مستقل در جدول بین متغیرهای مستقل هم خطی وجود ندارد.

جدول ۶: عامل تورم واریانس مدل تحقیق

مقدار آماره VIF	متغیرهای تحقیق
۲.۱۰۲۵	MA
۱.۷۱۴۵	EQ
۳.۱۱۵۲	AC
۲.۰۰۸۹	LEV
۱.۶۳۰۰	SIZE
۲.۱۰۰۱	AC*MA

منبع: یافته‌های محقق

برای بررسی هم خطی چندگانه از عامل تورم واریانس (VIF)، استفاده می‌گردد. اگر این مقدار بیش از ۵ باشد باید به هم خطی شدید چندگانه مشکوک شد. طبق اطلاعات مندرج در جدول (۴-۶)، این مقدار برای همه متغیرها کمتر از ۵ است، پس این مفروضه نیز مخدوش نشده است.

۷-۷- آزمون F لیمر و آزمون هاسمن

جدول (۷): نتایج حاصل از آزمون F لیمر و آزمون هاسمن

نتیجه آزمون	F لیمر هاسمن	
روش تلفیقی	-	$EQ_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 MA_{it} + \gamma_2 AC_{it} + \gamma_3 AC_{it} * MA_{it} + \gamma_4 SIZE_{it} + \gamma_5 LEV_{it} + \varepsilon$
	-	سطح معنی داری
	۰.۴۵۲۵	

منبع: یافته‌های محقق

با توجه به نتایج جدول آزمون F لیمر برای مدل های تحقیق مقدار احتمال آماره F برای مدل تحقیق بالای ۰/۰۵ می‌باشد. با توجه به این که این مقدار بیشتر از سطح خطای محاسباتی در قابلیت اطمینان ۹۵٪ (۵٪ سطح خطای محاسباتی)، می‌باشد، لذا فرض صفر رد نشده و داده‌های تلفیقی برای تخمین مدل مناسب تشخیص داده می‌شود و استفاده از روش تابلویی رد می‌شود. در نهایت به دلیل انتخاب مدل داده‌های تلفیقی در برابر داده‌های تابلویی از انجام آزمون هاسمن به منظور انتخاب الگوی اثرات ثابت در برابر الگوی اثرات تصادفی خودداری شده است.

جدول ۸: نتیجه آزمون فرضیه ۱ تحقیق

Variable	Coefficient	t	t-Statistic	Prob.
MA	0.4588		2.98578	0.0000
SIZE	0.50214		5.3658	0.0000
LEV	۰.۳۶۵۵		۵.۱۰۰۵	۰.۰۰۰۰
C	0.2012		1.9685	0.0085
R-squared	0.86988	Durbin-Watson stat		1.86577
Adjusted R-squared	0.86977			
F-statistic	34.22548			
،(Prob(F-statistic	۰.۰۰۰۰			

که در آن:

MA: توانایی مدیران، EQ: کیفیت ارقام تعهدی، Size: اندازه شرکت، LEV: نسبت بدهی

منبع: یافته‌های محقق

با توجه به سطح معناداری بدست آمده برای متغیرهای توانایی مدیران و کیفیت ارقام تعهدی اختیاری که کمتر از ۰.۰۵ (سطح خطای محاسباتی)، بدست آمده و هم چنین مقادیر t این متغیرها بین بازه -1.96 و $+1.96$ (مقادیر بحرانی t در سطح اطمینان ۹۵ درصد)، قرار نمی‌گیرد نشان می‌دهد بین توانایی مدیران و کیفیت ارقام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی رابطه معناداری وجود دارد که این رابطه با توجه به ضریب بدست آمده به صورت مثبت و مستقیم می‌باشد. هم چنین نتایج مربوط به آماره F (Prob(F-statistic)) که کم تر از سطح خطای محاسباتی است نشان می‌دهد که مدل در حالت کلی معنی دار بوده و توزیع پراکندگی داده‌ها نسبت به خط رگرسیون معقول و منطقی است. در نهایت با توجه به مقدار آماره دورین - واتسون (Durbin-Watson stat)، که بین بازه $2/5$ تا $1/5$ قرار دارد، نشان می‌دهد مدل آزمون فرضیه تحقیق فاقد مشکل خود همبستگی است.

۲. بین توانایی مدیران با کیفیت ارقام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

H_0 : بین توانایی مدیران با کیفیت ارقام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود ندارد.

H_1 : بین توانایی مدیران با کیفیت ارقام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

مدل رگرسیونی تحلیل فرضیه:

$$EQ_{it} = \gamma_0 + \gamma_1 MA_{it} + \gamma_2 AC_{it} + \gamma_3 AC_{it} * MA_{it} + \gamma_4 SIZE_{it} + \gamma_5 LEV_{it} + \varepsilon$$

جدول ۹: نتیجه آزمون فرضیه ۲ تحقیق

Variable	Coefficient		t-Statistic	Prob.
MA*AC	0.23525		5.86958	0.0000
SIZE	0.25356		4.35425	0.005238
LEV	۰.۶۳۵۲۵		۷.۸۶۹۵۸	۰.۰۰۰۰
C	0.005482		1.0055	0.32524
R-squared	0.86589	Durbin-Watson stat		1.96585
Adjusted R-squared	0.85474			
F-statistic	35.99685			
،(Prob(F-statistic	0.000000			

که در آن:

MA: توانایی مدیران، EQ: کیفیت اقلام تعهدی، AC: اثربخشی کمیته حسابرسی، Size: اندازه شرکت، LEV: نسبت بدهی

منبع: یافته‌های محقق

با توجه به سطح معناداری بدست آمده برای متغیرهای توانایی مدیران و اقلام تعهدی اختیاری با نقش اثربخشی کمیته حسابرسی که کمتر از ۰.۰۵ (سطح خطای محاسباتی)، بدست آمده و هم چنین مقادیر t این متغیرها بین بازه ۱.۹۶- و ۱.۹۶+ (مقادیر بحرانی t در سطح اطمینان ۹۵ درصد)، قرار نمی‌گیرد نشان می‌دهد بین توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد که این رابطه با توجه به ضریب بدست آمده به صورت مثبت و مستقیم می‌باشد. هم چنین نتایج مربوط به آماره F (Prob(F-statistic)) که کمتر از سطح خطای محاسباتی است نشان می‌دهد که مدل در حالت کلی معنی دار بوده و توزیع پراکندگی داده‌ها نسبت به خط رگرسیون معقول و منطقی است. در نهایت با توجه به مقدار آماره دورین-واتسون (Durbin-Watson stat)، که بین بازه ۲/۵ تا ۱/۵ قرار دارد، نشان می‌دهد مدل آزمون فرضیه تحقیق فاقد مشکل خودهم بستگی است.

۸. بحث و نتیجه گیری

در خصوص فرضیه اول تحقیق: با توجه به سطح معناداری بدست آمده برای متغیرهای توانایی مدیران و کیفیت اقلام تعهدی اختیاری که کمتر از ۰.۰۵ (سطح خطای محاسباتی)، بدست آمده و هم چنین مقادیر t این متغیرها بین بازه ۱.۹۶- و ۱.۹۶+ (مقادیر بحرانی t در سطح اطمینان ۹۵ درصد)، قرار نمی‌گیرد نشان می‌دهد بین توانایی مدیران و کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی رابطه معناداری وجود دارد که این رابطه با توجه به

ضریب بدست آمده به صورت مثبت و مستقیم می‌باشد. هم چنین نتایج مربوط به آماره F (Prob(F-statistic)) که کم تر از سطح خطای محاسباتی است نشان می‌دهد که مدل در حالت کلی معنی دار بوده و توزیع پراکندگی داده‌ها نسبت به خط رگرسیون معقول و منطقی است. در نهایت با توجه به مقدار آماره دورین - واتسون (Durbin-Watson stat)، که بین بازه $2/5$ تا $1/5$ قرار دارد، نشان می‌دهد مدل آزمون فرضیه تحقیق فاقد مشکل خودهمبستگی است. از دیدگاه پالپو خطای برآورد اقلام تعهدی به عنوان عاملی است که کیفیت سود حسابداری را کاهش می‌دهد. به طور کلی، از مدیران توانا انتظار می‌رود که نسبت به نیاز مشتریان، شرایط کلان اقتصادی و منافع آتی دارایی‌های ثابت شده آگاهی داشته، هم چنین، استانداردهای پیچیده را درک و آن‌ها را اجرا کند. مدیران توانا اقلام تعهدی را با دقت بیشتری نسبت به مدیران با توانایی کم تخمین می‌زنند. برای مثال، هنگام تخمین میزان مطالبات مشکوک‌الوصول، یک مدیر با توانایی کم ممکن است از یک نرخ تاریخی (گذشته)، استفاده کند، در حالی که یک مدیر با توانایی بالا ممکن است از یک نرخ تاریخی تعدیل شده براساس شرایط کلان اقتصادی، ملاحظات مربوط به صنعت و تغییراتی که در نوع مشتریان ایجاد می‌شود، استفاده کند. هم چنین، از مدیران توانا انتظار است تا نرخ استهلاک و ارزش بازار و سایر تخمین‌های مربوط به اقلام تعهدی را دقیق تر و قابل توجه تر گزارش کنند. به طور کلی، برای حفظ ثبات و استوار نگه داشتن روند رشد شرکت، از یک مدیر توانا انتظار بر این است که سود را با کیفیت بالا گزارش کند. هم چنین با مروری بر ادبیات و پیشینه تحقیق در خصوص متغیرها این نکته مشخص می‌شود که نتایج تحقیق حاضر مشابه و همراستا با نتایج تحقیق نونهال و همکاران (۱۳۸۹)، یوسفی آذر (۱۳۹۱)، احمدی و جمالی (۱۳۹۲)، ابراهیمی و زمانی (۱۳۹۶)، سپاسی و کاظم پور (۱۳۹۷)، بزرگ اصل و صالح زاده (۱۳۹۷)، و بزرگ اصل و صالح زاده (۱۳۹۸)، در داخل کشور و همراستا با نتایج تحقیق رینا و تاکیه (۲۰۰۹)، روسمین و همکاران (۲۰۱۴)، پیاویون (۲۰۱۵)، کلاتون و همکاران (۲۰۱۵)، هررا و همکاران (۲۰۱۶)، سالس و همکاران (۲۰۱۶)، سی تین و اتی (۲۰۱۸)، و پان و همکاران (۲۰۱۹)، در خارج از کشور می‌باشد.

در خصوص فرضیه دوم تحقیق: با توجه به سطح معناداری بدست آمده برای متغیرهای توانایی مدیران و اثربخشی کمیته حسابرسی که کمتر از 0.05 (سطح خطای محاسباتی)، بدست آمده و هم چنین مقادیر t این متغیرها بین بازه -1.96 و $+1.96$ (مقادیر بحرانی t در سطح اطمینان 95 درصد)، قرار نمی‌گیرد نشان می‌دهد بین توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد که این رابطه با توجه به ضریب بدست آمده به صورت مثبت و مستقیم می‌باشد. در خصوص این نتیجه می‌توان گفت کیفیت اقلام تعهدی اختیاری، جنبه بسیار مهمی از سود حسابداری را نشان می‌دهد، زیرا سودهای با کیفیت کم می‌توانند باعث اعطای نادرست اعتبار از سوی اعتباردهندگان و نیز تخصیص غیر بهینه منابع به طرح هایی با بازدهی غیرواقعی و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی شوند. از دیدگاه پالپو (۲۰۰۹)، خطای برآورد اقلام تعهدی به عنوان عاملی است که کیفیت سود حسابداری را کاهش می‌دهد. به طور کلی، از مدیران توانا انتظار می‌رود که

نسبت به نیاز مشتریان، شرایط کلان اقتصادی و منافع آتی دارایی های ثبت شده آگاهی داشته، هم چنین، استانداردهای پیچیده را درک و آن ها را اجرا کند. مدیران توانا اقلام تعهدی را با دقت بیشتری نسبت به مدیران با توانایی کم تخمین می زنند. برای مثال، هنگام تخمین میزان مطالبات مشکوک الوصول، یک مدیر با توانایی کم ممکن است از یک نرخ تاریخی (گذشته)، استفاده کند، در حالی که یک مدیر با توانایی بالا ممکن است از یک نرخ تاریخی تعدیل شده براساس شرایط کلان اقتصادی، ملاحظات مربوط به صنعت و تغییراتی که در نوع مشتریان ایجاد می شود، استفاده کند. هم چنین، از مدیران توانا انتظار است تا نرخ استهلاك و ارزش بازار و سایر تخمین های مربوط به اقلام تعهدی را دقیق تر و قابل توجیه تر گزارش کنند. به طور کلی، برای حفظ ثبات و استوار نگه داشتن روند رشد شرکت، از یک مدیر توانا انتظار بر این است که سود را با کیفیت بالا گزارش کند. بر اساس تحقیقاتی انجام شده در کشورهای مختلف (از قبیل دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۲، فرانسیس^۱ و همکاران، ۲۰۱۴)، توانایی مدیریت می تواند بر کیفیت اقلام تعهدی و معیارهای کیفیت سود تأثیرگذار باشد. به اعتقاد فلاح و رحیمی (۲۰۱۵)، رهبری یک سازمان برای انطباق با تغییرات و به منظور بقا و رشد در محیط های جدید، ویژگی های خاصی را می طلبد که عموماً مدیران برای پاسخ به آن ها با مشکلات بسیاری مواجه می شوند. یکی از مهم ترین خصیصه ها که می تواند به رهبران و مدیران در پاسخ به این تغییرات کمک کند، توانایی ها و مهارت های مدیران است. مطالعه توانایی های مدیران موضوعی است که سعی در تشریح و تفسیر جایگاه مهارت و توانایی مدیران در توانمندسازی سازمانی است. مدیران برخوردار از توانایی های بالا و هوشمند، رهبران مؤثری هستند که اهداف را با حداکثر بهره وری، رقابت پذیری و ریسک قابل قبول محقق می سازند. هم چنین با مروری بر ادبیات و پیشینه تحقیق در خصوص متغیرها این نکته مشخص می شود که نتایج تحقیق حاضر مشابه و همراستا با نتایج تحقیق نونهال و همکاران (۱۳۸۹)، یوسفی آذر (۱۳۹۱)، احمدی و جمالی (۱۳۹۲)، ابراهیمی و زمانی (۱۳۹۶)، سپاسی و کاظم پور (۱۳۹۷)، بزرگ اصل و صالح زاده (۱۳۹۷)، و بزرگ اصل و صالح زاده (۱۳۹۸)، در داخل کشور و همراستا با نتایج تحقیق رینا و تاکیه (۲۰۰۹)، روسمین و همکاران (۲۰۱۴)، پیاویون (۲۰۱۵)، کلایتون و همکاران (۲۰۱۵)، هررا و همکاران (۲۰۱۶)، سالس و همکاران (۲۰۱۶)، سی تین و اتی (۲۰۱۸)، و پان و همکاران (۲۰۱۹)، در خارج از کشور می باشد.

۹. پیشنهادهای تحقیق

با توجه به نتایج فرضیه تحقیق که نشان داد بین توانایی مدیران و کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی رابطه معناداری وجود دارد پیشنهاد می شود بانک اطلاعاتی ویژه توانایی مدیران و سنجش آن ها به منظور دسترسی آسان فعالان بازار و محققین به داده های مربوط به مدیران شرکت ها، راه اندازی شود. به ویژه آنکه

^۱ Francise

در ایران به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات مربوط به توانایی مدیران، تحقیقات بسیار کمی در رابطه با این موضوعات انجام گرفته است و هنوز توانایی مدیران در کشور ما جزئی مبهم از اجزای شرکت ها هستند. هم چنین در این خصوص پیشنهاد می شود سازمان بورس شرکت ها را ملزم نماید توانایی مدیران و شاخص ها و مدل های سنجش آن را بطور شفاف در یادداشت های توضیحی خود منعکس نمایند. با توجه به نتایج آزمون فرضیه تحقیق که نشان داد بین توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکت های دارای محدودیت مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد به مدیران شرکت های بورسی پیشنهاد می شود ارتقاء سطح توانایی مدیران را از طریق برگزاری دوره های ضمن خدمت عملی و اعزام آن ها به دوره های آموزشی بین المللی در جهت بررسی اظهار نظرهای حسابرسی و گسترش شفافیت اطلاعاتی به منظور انعکاس و ارائه هر چه بهتر اظهار نظر گزارشهای حسابرسی به سهامداران و کاهش عدم تقارن اطلاعاتی در رأس برنامه های کاری خود قرار دهند. اهمیت تحلیل اطلاعات توانایی مدیران شرکت ها به عنوان یکی از اجزای دارایی های نامشهود به همراه نسبت های مالی، بیش از پیش مشخص شده و می تواند به همراه سایر اطلاعات حسابداری به استفاده کنندگان از صورت های مالی عرضه شود. هم چنین استفاده از تکنیک تحلیل پوششی داده ها، به جهت این که یک تکنیک تصمیم گیری چند معیاره بوده و تمامی عوامل را به یک عامل به نام «امتیاز کارایی» تبدیل می کند، می تواند سرمایه گذاران را در راستای تصمیم گیری نسبت به انتخاب سبد سهام بهینه یاری رساند.

۱۰. پیشنهادهایی برای تحقیق های آتی

- ۱- بررسی رابطه توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکتهای دارای بحران مالی با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی ،
- ۲- بررسی تأثیر توانایی مدیران بر عدم تقارن اطلاعاتی،
- ۳- بررسی رابطه بیش اعتمادی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکتهای دارای محدودیت مالی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با نقش تعدیل کنندگی اثربخشی کمیته حسابرسی.
- ۴- بررسی رابطه توانایی مدیران با کیفیت اقلام تعهدی اختیاری شرکتهای دارای محدودیت مالی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با نقش تعدیل کنندگی ساختار کمیته حسابرسی

فهرست منابع و مأخذ:

الف: منابع فارسی

۱. بزرگ‌اصل، موسی و بیستون صالح‌زاده، (۱۳۹۳)، «توانایی مدیریت و کیفیت اقلام تعهدی»، مجله دانش حسابداری، سال ۵، شماره ۱۷.
۲. بزرگ‌اصل، موسی و بیستون صالح‌زاده، (۱۳۹۴)، «رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود و جریان های نقدی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، مجله دانش حسابداری، سال ۱۴، شماره ۵۸.
۷. ستایش، محمدحسین، محمدیان، محمد و زینب مهتری، (۱۳۹۴)، «بررسی اثر تعاملی کیفیت اطلاعات حسابداری و عدم تقارن اطلاعاتی بر عدم کفایت سرمایه‌گذاری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، مجله پیشرفتهای حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ۷، شماره ۱، ص ۱۰۶-۷۷.
۸. ظریف فرد، احمد، (۱۳۸۹)، «شناسایی و تحلیل عوامل مرتبط با ارزیابی کیفیت سود بنگاههای اقتصادی ایران»، پایان نامه دکتری، دانشگاه تهران.
۹. عباس زاده، محمدرضا، اعتمادی، علی و بهزاد بیگی، (۱۳۹۳)، «تأثیر اعتماد بیش از حد بر کیفیت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت و اقتصاد، مرکز همایشات بین‌المللی صدا و سیما، تهران.
۱۱. فروغی داریوش و نخبه فلاح، (۱۳۹۳)، «تأثیر بیش اعتماد بر محافظه کاری شرطی و غیرشرطی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۲، شماره ۳، ص ۱۳۶-۱۲۳.
۱۲. فروغی، داریوش و علی قاسم‌زاد، (۱۳۹۴)، «اطمینان بیش از حد مدیریتی و ریسک سقوط قیمت سهام در فرابورس»، مجله پیشرفتهای حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ۶، شماره ۲.
۱۳. فلاح شمس، سید حیدر، معین‌الدین، محمود و علیرضا ابراهیم‌پور، (۱۳۸۹)، «اعتماد بیش از حد به مدیریت و ریسک سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، اولین کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت، تبریز.
۱۴. کمیته فنی سازمان حسابرسی نشریه ی ۱۶۰، استاندارد حسابداری شماره ۲.
۱۶. مجیدی، رضا، (۱۳۹۲)، «رابطه بین کیفیت سود و هزینه سرمایه»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
۱۸. مرادی، محمد، اصولیان، محمد و محمد نوروزی، (۱۳۹۳)، «اظهار نظر حسابرس و مدیریت سود با تأکید بر ابهام در تداوم فعالیت»، فصلنامه بررسیهای حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۱، شماره ۳، ص ۳۲۸-۳۱۳.
۱۹. معززی، رحیم، (۱۳۹۱)، «مدیریت سود»، اولین همایش ملی حسابداری و مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابلسر، مازندران.

۲۰. منافعی، بابک، (۱۳۹۳)، «مدیریت سود و تأثیر آن بر سودآوری و رشد اهرم های مالی»، اولین همایش ملی حسابداری و مدیریت با رویکرد ملی، دانشگاه بابلسر، مازندران.
۲۲. مهرانی، ساسان و علی طاهریان، (۱۳۹۲)، «محافظه کاری و جریان نقد آزاد»، فصلنامه علمی تحقیقی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال دوم / شماره پنجم.
۲۳. میرفخرالدینی، سید حیدر، معین الدین، محمود و علیرضا ابراهیم پور، (۱۳۹۴)، «مقایسه توانایی جریان های نقدی و ارقام تعهدی در پیش بینی جریان های نقدی آتی»، اولین کنفرانس بین المللی حسابداری و مدیریت، تبریز.
۲۶. نیکبخت، رحمان، نورعلیزاد، فرهاد و محمد رجبی، (۱۳۹۵)، «بررسی تأثیر بیش اعتمادی مدیران بر حق الزحمه حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، فصلنامه مدیریت مالی، دوره ۷، شماره ۲، ص ۱۶-۲۸.
۲۷. هاشمی، سیدعباس و احسان کمالی، (۱۳۸۹)، «تأثیر افزایش تدریجی اهرم مالی، میزان جریان نقدی آزاد و رشد شرکت بر مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، مجله دانش حسابداری، سال اول، شماره دوم، ص ۹۵-۱۱۵.
۲۸. هاشمی، سیدعباس و ولی ا... صمدی، (۱۳۸۸)، «تأثیر هموارسازی (مدیریت)، سود بر محتوای اطلاعاتی آن در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، مجله تحقیقات حسابداری، شماره اول.

ب: منابع لاتین

29. Abad, D; Juan P. Anchez-Ballesta; and Jose Yagu. (2015). "Audit opinions and information asymmetry in the stock Market", Accounting and Finance Journal, Vol. 22, No. 2, pp 1-31.
31. Beatty, A. and Weber, J. (2013). "The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes", Accounting Review, Vol. 78, No. 1, pp. 119-142.
32. Bhattacharya, N; H. Desai; and K. Venkataraman. (2013). "Does earnings quality affect information asymmetry? Evidence from trading costs", Contemporary Accounting Research, Vol. 30, No. 1, pp 482-516.
34. Clayton, M. C; J. C. Hartzell; and J. Rosenberg . (2015). "The impact of CEO turnover on equity volatility", The Journal of Business, Vol. 78, No. 5, pp 1779-1808.
35. Cormier, D; Houle. S; and Marie-Josée Ledoux. (2013). "The incidence of earnings management on information asymmetry in an uncertain environment: Some Canadian evidence", Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, Vol. 22, No.1, pp 26- 38.
36. Criss, L. (2014). "Earnings Quality and Corporate Investment". Stephen M. Ross School of Business University of Michigan., on Line Available at: www.ssrn.com.
38. Dechow, P. (1994). "Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance: the role of accounting accruals", Journal of Accounting & Economics, Vol. 18, pp. 3-42.

40. Demerjian, P; Lewis, M; Lev, B; and McVay, S. (2012). “*Managerial ability and earning quality*”, The Accounting Review 88, pp 463-498.
41. Fallah, R; and Saber Rahimi. (2015). “*The study of impact the management ability on the performance of the listed companies in Tehran stock exchange*”, Journal of Scientific Research and Development 2 (7): 108-112.
43. Francis, B; Hasan, I; and Lingxiang Li. (2014). “*Abnormal real operations, real earnings management, and subsequent crashes in stock prices*, Academy of Management Journal, Vol. 35, No. 1.
44. Francis, B; Xian Sun, B; and Qiang Wu. (2014). “*Managerial ability and Tax avoidance*”, the journal of American Accounting association.
45. Goh, J; Ho-Young L; and Jung-Wha Lee. (2013). “*Majority Shareholder Ownership and Real Earnings Management: Evidence from Korea*”, Journal of International Financial Management & Accounting, Vol. 24, No. 1.
46. Hao. Q. (2009). “*Accruals’ persistence, accruals mispricing and operating cycle : evidence from the US*”, International Journal of Accounting and Information Management, Vol. 17, No. 2, pp. 198-207.
47. Herrera, C. G; B. G. Osma; and E. Guillamon-Sorin. (2016). “*Optimistic disclosure tone and CEO career concerns*”, American Economic Review, Vol. 9, No. 1, pp 118.
48. Holmstrom, B. R. (1979). “*Moral Hazard and Observability*”, the Bell Journal of Economics, Spring, pp. 74-91.
49. Hribar, P; and Nir Yehuda. (2015). “*The Mispricing of Cash Flows and Accruals at Different Life-Cycle Stages*”, Contemporary Accounting Research, Vol. 21, No. 3.
58. Liu, Ruonan. (2013). “*Earnings Management and Equity Incentive Gap between CEOs and CFOs*”, www.ssrn.com.
59. Malmendier, U; and G. Tate. (2008). “*Who Makes Acquisitions? CEO Overconfidence and the Market’s Reaction*”, Journal of Financial Economics, Vol. 89, No. 1, pp 20-43
60. Martinez, C. R. (2015). “*Integrated reporting and information asymmetry*”, www.ssrn.com.
61. Murphy, S; William, H; Shelli, L; Dubbs, M; Angilletta, J; Robbie, S; Wilson, R; and Fiona Kate Barlow. (2015). “*The Role of Overconfidence in Romantic Desirability and Competition*”, Personality and Social Psychology Bulletin, Vol. 25, No. 3, pp 1-17.
62. Nekhili, M; Ben Amar, I; Chtioui, T; and Faten Lakhali. (2015). “*Free cash flow and earnings management: The moderating role of governance and ownership*”, Electronic copy available at: <http://ssrn.com/abstract=2546877>.
63. Omid, A. M. (2015). “*Qualified audit opinion, accounting earnings management and real earnings management: evidence from Iran*”, Asian Economic and Financial Review, Vol. 5, No. 1, pp 46-57.
64. Pan, Y; T. Y. Wang; and M. S. Weisbach. (2015). “*Learning about CEO ability and stock return volatility*”, Review of Financial Studies, Vol. 12, No. 2, pp 220-234.
66. Rusmin, R; Emita W. A; and Bambang Hartadi. (2014). “*The Impact of Surplus Free Cash Flow and Audit Quality on Earnings Management: The case of growth triangle countries*”, Asian Review of Accounting, Vol. 22 No. 3, pp. 217-232.
67. Sales, J; Baybordi, A; Aydenlu, M; and Niloofar Asaldoost. (2015). “*Measuring the effect of managerial ability on earning quality*”, Management Science Letters 5, pp 821-826.

68. Salewski, Marcus, and Henning Zulch. (2013). “*The Association between Corporate Social Responsibility (CSR). and Earnings Quality*”, www.ssrn.com.
69. Sararoodi, E; and Babak Jamshidinavid. (2015). “*Study of the relation between information asymmetry and financial reporting quality in firms accepted in Tehran stock exchange*”, *GMP Review*, Vol. 16, No. 3, pp 412-419.
71. Ujah, N. U. and Jorge O. Brusa. (2013). “*Earnings Management, inancial Leverage, and Cash Flow Volatility: Do Economic Conditions Matter?*”, Electronic copy available at: <http://ssrn.com/abstract=1929550>.